

طرح الحاق یک تبصره به ماده (۳۷) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۴۰۲۰۳۱۰

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰

باسمه تعالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

طرح الحاق یک تبصره به ماده (۳۷) قانون
آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۰۴/۰۸

کد گزارش: ۱۴۰۲۰۳۱۰

تاریخ نظر شورای نگهبان: ۱۴۰۱/۰۴/۲۶

پژوهشکده شورای نگهبان

طرح الحاق یک تبصره به ماده (۳۷) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

درباره‌ی مصوبه

«طرح الحاق یک تبصره به ماده (۳۷) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی» که در ابتدا «طرح الحاق یک تبصره به عنوان تبصره (۵) به ماده (۳۷) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس» نام داشت، با امضای (۲۹) نفر از نمایندگان مجلس و در تاریخ ۱۳۹۹/۹/۱۱ اعلام وصول و جهت طی مراحل قانونی به هیئت رئیسه‌ی مجلس تقدیم شد. در مقدمه‌ی توجیهی این طرح آمده است: «به جهت رعایت عدالت در تعیین اعضای کمیسیون‌ها و بهره‌مندی از تخصص و تجربه نمایندگان جدیدالورود به مجلس، این تبصره اضافه می‌شود.»

این طرح جهت بررسی کارشناسی به کمیسیون آیین‌نامه‌ی داخلی مجلس شورای اسلامی ارجاع شد و این کمیسیون پس از بحث و بررسی در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۲، متن آن عیناً را به تصویب رساند و گزارش خود را تقدیم صحن علنی مجلس کرد. در نهایت این طرح در تاریخ ۱۴۰۱/۴/۸ با اصلاحاتی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و طی نامه‌ی شماره ۲۹۰/۳۱۶۶۵ مورخ ۱۴۰۱/۴/۱۱ برای طی مراحل قانونی مقرر در اصل (۹۴) قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۲، مفاد آن را مغایر با موازین شرعی و قانون اساسی تشخیص نداد و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۱۰۲/۳۱۹۸۸ مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۶ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

«نظرات استدلالی شورای نگهبان در خصوص طرح الحاق یک تبصره به ماده (۳۷) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی»
ماده واحده-

یک تبصره به عنوان تبصره (۵) به ماده (۳۷) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی،^۱ به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره ۵- پس از تعیین اعضای کمیسیون‌های تخصصی، چنانچه به هر دلیل در حین دوره، نماینده جدیدی به مجلس راه یابد، برای تعیین کمیسیون تخصصی وی مطابق فرآیند مذکور اقدام می‌شود، چنانچه ظرفیت کمیسیون مورد تقاضا تکمیل باشد، در صورتی که امتیاز مکتسبه وی برای کمیسیون مورد درخواست، از میانگین امتیاز مکتسبه سه نماینده آخر پذیرفته شده در همان کمیسیون بیشتر باشد، رعایت سقف مقرر در

۱. ماده (۳۷) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی: «ماده ۳۷- هیئت رئیسه پس از دریافت نظر شعب و تعیین امتیاز و رتبه‌بندی، نسبت به تکثیر و توزیع گزارش آن اقدام می‌کند. نمایندگان معترض می‌توانند ظرف مدت چهل و هشت ساعت پس از توزیع گزارش، اعتراض خود را نسبت به امتیازها به هیئت رئیسه تقدیم کنند تا هیئتی مشترک، متشکل از هیئت رئیسه مجلس و رؤسای شعب با دعوت از نماینده معترض به امتیاز خود، ظرف مدت چهل و هشت ساعت پس از انقضای مهلت فوق، به اعتراضات رسیدگی و اعلام نظر نماید. پس از اتمام این مراحل هیئت رئیسه نسبت به تعیین و اعلام فهرست اعضای کمیسیون‌های تخصصی بر مبنای امتیازات هر فرد، اقدام می‌کند.

تبصره ۱- پس از اعلام اسامی اعضای کمیسیون‌های تخصصی، در صورتی که هر یک از نمایندگان به کمیسیون انتخاب شده اعتراض داشته باشد، می‌تواند ظرف مدت بیست و چهار ساعت اعتراض خود را مکتوب به هیئت رئیسه مجلس تقدیم کند تا هیئت مشترک فوق‌الذکر با استماع نظرات معترضان و بررسی اعتراض‌های واصله نسبت به تعیین نهایی اعضای کمیسیون‌های تخصصی تا چهل و هشت ساعت پس از انقضای مهلت اعتراض، اقدام کند.

تبصره ۲- بین افرادی که رأی مساوی آورده و احتساب آنان به عنوان عضو یک کمیسیون باعث افزایش سقف آن کمیسیون می‌شود قرعه‌کشی انجام می‌گیرد.

تبصره ۳- امتیازبندی و تعیین اعضای هر کمیسیون به ترتیب از کمیسیون‌هایی که بیشترین متقاضی دارد، انجام می‌شود و پس از تکمیل اعضای کمیسیون‌های مذکور، نمایندگان بازمانده از اولویت اول انتخابی خود، با متقاضیان اولویت اول کمیسیون بعدی امتیازبندی و تعیین کمیسیون می‌شوند.

تبصره ۴- نمایندگانی که در هیچ‌یک از اولویت‌های خود انتخاب نشده‌اند موظفند از دیگر کمیسیون‌های تکمیل شده در اولویت دیگر را تعیین نمایند.»

ماده (۳۸) این قانون^۱ الزامی نیست و حداکثر دو نماینده به سقف تعداد اعضای کمیسیون می‌تواند اضافه گردد. در صورت ایجاد ظرفیت جدید در کمیسیون‌ها به دلیل استعفاء، فوت و یا امثال آن تعیین عضو جدید مطابق این تبصره با کسب امتیازات لازم صورت می‌گیرد.

▪ دیدگاه عدم مغایرت

حکم مقرر شده در این مصوبه مبنی بر عدم لزوم رعایت سقف مقرر شده در ماده (۳۸) قانون آیین‌نامه داخلی در مورد نمایندگان جدیدی که امتیاز مکتسبه‌ی آنها از میانگین امتیاز سه نماینده‌ی آخر پذیرفته شده در کمیسیون‌ها بیشتر باشد، مغایرتی با موازین شرع و قانون اساسی ندارد؛ چرا که مطابق اصل (۶۶) قانون اساسی، امور مربوط به انتظامات داخلی مجلس از جمله تعداد کمیسیون‌ها و نحوه‌ی عضویت نمایندگان در آنها، از صلاحیت‌های مجلس شورای اسلامی است.

▪ نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه‌ی مجلس در خصوص طرح الحاق یک تبصره به ماده (۳۷) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

---

۱. ماده (۳۸) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی: «ماده ۳۸- مجلس دارای کمیسیون‌های تخصصی و کمیسیون‌های خاص با محدوده وظایف مشخص به شرح مذکور در آیین‌نامه داخلی مجلس می‌باشد. تعداد اعضای کمیسیون‌های تخصصی، حداقل نوزده و حداکثر بیست و سه نفر است و تعداد اعضای کمیسیون‌های خاص طبق مواد (۳۹) تا (۴۴) آیین‌نامه داخلی تعیین می‌شود.»

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای مدظله العالی

«... شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست، ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در یک محل جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود.»

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۷۹/۴/۲۸)

تهران | خیابان شهید بهشتی
خیابان سرافراز | کوچه پنجم | پلاک ۱۱

www.ccri.ac.ir

کد پستی ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳
دبیرخانه ۰۲۱۸۸۵۳۳۴۲۲

پژوهشکده شورای نگهبان